

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 4.4

Đoạn kinh 7 (AN)

Dvemāni, bhikkhave, sukhāni.

Katamāni dve?

Gihisukhaṃ ca pabbajitasukhaṃ ca.

Imāni kho, bhikkhave, dve sukhāni.

Etadaggaṃ, bhikkhave, imesaṃ dvinnaṃ sukhānaṃ yadidaṃ pabbajitasukhaṃ ti.

Dvemāni, bhikkhave, sukhāni.

Katamāni dve?

Kāmasukhaṃ ca nekkhammasukhaṃ ca.

Imāni kho, bhikkhave, dve sukhāni.

Etadaggaṃ, bhikkhave, imesaṃ dvinnaṃ sukhānaṃ yadidaṃ nekkhammasukhaṃ ti.

Dvemāni, bhikkhave, sukhāni.

Katamāni dve?

Upadhisukhaṃ ca nirupadhisukhaṃ ca.

Imāni kho, bhikkhave, dve sukhāni.

Etadaggaṃ, bhikkhave, imesaṃ dvinnaṃ sukhānaṃ yadidaṃ nirupadhisukhaṃ ti.

Dvemāni, bhikkhave, sukhāni.

Katamāni dve?

Sāmisam ca sukhaṃ nirāmisam ca sukhaṃ.

Imāni kho, bhikkhave, dve sukhāni.

Etadaggaṃ, bhikkhave, imesaṃ dvinnaṃ sukhānaṃ yadidaṃ nirāmisam sukhaṃ ti.

Dvemāni, bhikkhave, sukhāni.

Katamāni dve?

Ariyasukhaṃ ca anariyasukhaṃ ca.

Imāni kho, bhikkhave, dve sukhāni.

Etadaggaṃ, bhikkhave, imesaṃ dvinnaṃ sukhānaṃ yadidaṃ ariyasukhaṃ ti.

Dvemāni , bhikkhave, sukhāni.

Katamāni dve?

Kāyikaṃ ca sukhaṃ cetasikaṃ ca sukhaṃ.

Imāni kho, bhikkhave, dve sukhāni.

Etadaggaṃ, bhikkhave, imesaṃ dvinnaṃ sukhānaṃ yadidaṃ cetasikaṃ sukhaṃ ti.

Từ vựng đoạn kinh 7

Stt	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1.	Dvi	Hai	Số
2.	Imaṃ	Cái này, người này	Đại từ nhân xưng/chỉ định
3.	Bhikkhu	Tỳ kheo	Danh, nam
4.	Sukhaṃ	Lạc	Danh, trung
5.	Katama	Cái gì, thế nào	Đại từ nghi vấn
6.	Gihī (trong từ ghép có dạng Gihi)	Cư sĩ	Danh, nam
7.	Ca	Và, hoặc	Phụ
8.	Pabbajito	Người xuất gia	Danh, nam
9.	Kho	Quả vậy, quả thực	Phụ
10.	Etad/etaṃ	Cái này, người này	Đại từ nhân xưng/chỉ định
11.	Agga	Cao nhất, vượt trội nhất	Tính
12.	Yadidaṃ	Tức là	Phụ
13.	Kāmo	Dục lạc, ngũ nhục	Danh, nam
14.	Nekkhammaṃ	Sự từ bỏ thế gian	Danh, trung
15.	Upadhi	Sự dính mắc, nền tảng tái sinh	Danh, nam
16.	Nirupadhi	Sự không dính mắc, sự thoát khỏi nền tảng tái sinh	Danh, nam
17.	Sāmisā	Nhục dục	Tính
18.	Nirāmisā	Ngoài nhục dục	Tính
19.	Ariya	Cao thượng	Tính
20.	Kāyika	Xuất phát từ thân	Tính
21.	Cetasika	Xuất phát từ tâm	Tính

Ngữ pháp đoạn kinh 7

STT	Điểm ngữ Pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 7
	NA	NA	NA

Đoạn kinh 8 (AN)

Pañcahi, bhikkhave, aṅgehi samannāgato rājā cakkavattī dhammeneva cakkam vatteti; tam hoti cakkam appaṭivattiyam kenaci manussabhūtena paccatthikena pāṇinā.

Katamehi pañcahi?

Idha, bhikkhave, rājā cakkavattī atthaññū ca hoti, dhammaññū ca, mattaññū ca, kālaññū ca, parisaññū ca.

Imehi kho, bhikkhave, pañcahi aṅgehi samannāgato rājā cakkavattī dhammeneva cakkam pavatteti; tam hoti cakkam appaṭivattiyam kenaci manussabhūtena paccatthikena pāṇinā.

Evameva kho, bhikkhave, pañcahi dhammehi samannāgato tathāgato araham sammāsambuddho dhammeneva anuttaram dhammacakkam pavatteti; tam hoti cakkam appaṭivattiyam samaṇena vā brāhmaṇena vā devena vā mārena vā brahmunā vā kenaci vā lokasmiṃ.

Katamehi pañcahi?

Idha, bhikkhave, tathāgato araham sammāsambuddho atthaññū, dhammaññū, mattaññū, kālaññū, parisaññū.

Imehi kho, bhikkhave, pañcahi dhammehi samannāgato tathāgato araham sammāsambuddho dhammeneva anuttaram dhammacakkam pavatteti; tam hoti cakkam appaṭivattiyam samaṇena vā brāhmaṇena vā devena vā mārena vā brahmunā vā kenaci vā lokasmiṃ ti.

Từ vựng đoạn kinh 8

STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1.	Pañca	Năm	Số
2.	Bhikkhu	Vị Tỷ kheo	Danh, nam
3.	Aṅgam	Một thành phần, một bộ phận	Danh, trung
4.	Samannāgata	Sở hữu, có	Tính
5.	Rājā	Vị vua (chủ cách số ít của Rājan)	Danh, nam
6.	Cakkavattī	Chuyển Luân	Danh, nam
7.	Dhammo	pháp	Danh, nam
8.	Eva	Chính đó, quả thực	Phụ
9.	Cakkam	Bánh xe, vòng quay, đĩa, hình tròn	Danh, trung

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
10.	Vatteti	Làm cho quay	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
11.	Tam/tad	Cái này, người này	Đại từ nhân xưng/chỉ định
12.	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
13.	Paṭivattiya	Quay ngược lại	Tính
14.	Koci	Người nào đó, cái gì đó	Đại từ phiếm định
15.	Manussabhūta	Hình dạng con người	Tính
16.	Paccatthiko	Kẻ thù, kẻ đối nghịch	Danh, nam
17.	Pāṇinā	Chúng sinh (dụng cụ cách số ít của Pāṇin)	Danh, nam
18.	Katamo/katamaṃ	Cái gì, thế nào, người nào	Đại từ nghi vấn
19.	Idha	Ở đây	Phụ
20.	Atthaññū	Người biết lợi ích, người biết mục tiêu đúng đắn	Danh, nam
21.	Dhammaññū	Người biết Pháp	Danh, nam
22.	Mattaññū	Người biết chừng mực	Danh, nam
23.	Kālaññū	Người biết đúng thời	Danh, nam
24.	Parisaññū	Người biết hội chúng	Danh, nam
25.	Imaṃ	Cái này, người này	Đại từ nhân xưng/chỉ định
26.	Kho	Quả thực	Phụ
27.	Pavatteti	Làm cho quay	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
28.	Evameva	Cũng vậy, tương tự như vậy	Phụ
29.	Tathāgato	Đức Như Lai	Danh, nam
30.	Arahaṃ	A La Hán	Danh, nam
31.	Sammāsambuddho	Chánh Đẳng Chánh Giác	Danh, nam
32.	Anuttara	Vô thượng	Tính
33.	Samaṇo	Sa Môn	Danh, nam
34.	Vā	Và/hoặc	Phụ
35.	Brāhmaṇo	Bà La Môn	Danh, nam
36.	Devo	Vị trời	Danh, nam
37.	Māro	Ma Vương	Danh, nam
38.	Brahmunā	Phạm Thiên (dụng cụ cách số ít của Brahmā)	Danh, nam
39.	Loko	Thế gian	Danh, nam

Ngữ pháp đoạn kinh 8

STT	Điểm ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 8
	NA	NA	NA

Bài đọc thêm

[1] Varāhaṃ gaṇhāti yo sunakho, askiṃ so no mahā (Ovid)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Varāho	Lợn, heo	Danh, nam
2	Gaṇhāti	Bắt	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Yo	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại quan hệ
4	Sunakho	Chó	Danh, nam
5	Askiṃ	Thường	Trạng
6	So/taṃ/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưngg/chỉ định 3
7	No	Không	Phụ
8	Mahā	Lớn [chủ cách, số ít, nam tính]	Tính
Ghi chú ngữ pháp		(*) Lưu ý cách dùng của đại từ [yo] trong câu trên – dùng như Danh từ hay Tính từ?	
Câu gốc Latin		<i>A cane non magno saepe tenetur aper</i>	

[2] Na sakkā ninditum ekaccaṃ dhammaṃ pavedetum anattaṃ (Ngạn ngữ Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Sakkā	Có thể	Đặc ngữ
3	Ninditum	Chê bai	Động, nguyên mẫu
4	Ekacca	Nào đó	Tính
5	Dhammo	Pháp [sự vật, sự việc]	Danh, nam
6	Pavedetum	Chứng minh	Động, nguyên mẫu
7	Attho	Lợi ích	Danh, nam
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Ab abusu ad usum non valet consequentia</i>	

[3] Na chinde sanāsam himsitum samukham (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Chinde	Cắt	Động, chủ động, cầu khiến
3	Sa-	Của bản thân	Tiền tố
4	Nāsā	Mũi	Danh, nữ
5	Himsitum	Làm tổn thương	Động, nguyên mẫu
6	Mukham	Mặt	Danh, trung
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Don't cut off your nose to spite your face</i>	

[4] Kālo yo kālatamo, kālo so pureva aruṇo (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Kālo	Thời gian	Danh, nam
2	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại quan hệ
3	Kāla	Đen	Tính
4	Kālatama	Đen nhất	Tính
5	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
6	Pure	Ổ trước, đi trước	Trạng
7	Eva	Chính, ngay	Phụ
8	Aruṇo	Bình minh	Danh, nam
Ghi chú ngữ pháp		Chú ý cách trạng từ [pure] kết hợp với [eva] bổ nghĩa cho [aruṇo]	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>The darkest hour is just before the dawn</i>	

[5] Piyāye pare yathā bhavē piyaṃ samittam; bhavē kusalo paresam yathā no akusalāni anugaccheram attānam (Cato)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Piyāye	Yêu quý	Động, chủ động, cầu khiến
2	Pare	Người khác [chủ cách/trực bỏ cách, số nhiều]	Đại nhân xưng 3

3	Yathā	Như là, theo cách	Trạng
4	Bhave	Thì, là, trở nên	Động, chủ động, cầu khiến
5	Piya	Thân yêu	Tính
6	Sa-	Của bản thân	Tiền tố
7	Mittam	Người bạn	Danh, trung
8	Kusala	Thiện lành	Tính
9	No	Không	Phụ
10	Kusalam	Điều thiện	Danh, trung
11	Anugacche	Đuổi theo	Động, chủ động, cầu khiến
12	Attānam	Bản thân [trực bổ cách, số ít]	Danh, nam
Ghi chú ngữ pháp		Chú ý biến đuôi của động từ [anugaccheram]	
Câu gốc Latin		<i>Dilige sic alios, ut sis tibi carus amicus; Sic bonus esto bonis, ne te mala damna sequantur</i>	